

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/713/2015
Identifikačné číslo spisu:	8613206382
Dátum vydania rozhodnutia:	30.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8613206382.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 2C 403/2013, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 30. apríla 2015 sp. zn. 21Co 41/2015, 21Co 42/2015, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. apríla 2015 sp. zn. 21Co 41/2015, 21Co 42/2015, vo výroku II, ktorým potvrdil uznesenie č. k. 2C 43/2013-59 zo dňa 16.12.2014 a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Svidník (ďalej aj „súd prvého stupňa“) uznesením z 16. decembra 2014 č. k. 2C 403/2013-59 uložil žalobkyni výrokom I. povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 eur podľa pol. č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) s poukazom na § 2 ods. 4, § 5 ods. 1 písm. a/, § 6 ods. 2 a § 8 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch a výrokom II. Povinnosť zaplatiť súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisu a jeho príloh, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom a ktoré sa doručuje účastníkom vo výške 3 eur podľa položky č. II/20a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 30. apríla 2015 sp. zn. 21Co 41/2015, 21Co 42/2015 medzi iným vo výroku II. uznesenie „č. k. 2C/43/2013-59“ potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O. s. p.). V odôvodnení uviedol, že prvostupňový súd správne uložil poplatkovú povinnosť žalobkyni v súlade so zákonom o súdnych poplatkoch, ako aj jeho sadzobníkom, keďže poplatková povinnosť žalobkyne v odvolacom konaní vznikla podaním odvolania a od 1. októbra 2012 na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa nevzťahuje vecné oslobodenie.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu čo do výroku II. podala dovolanie žalobkyňa (dovolateľka

doslova uvádza, že podáva dovolanie proti uzneseniu sp. zn. 21Co 42/2015). Žiadala rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov zrušiť bez náhrady. Dovolanie odôvodnila tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. f/ O. s. p.), ktoré malo spočívať v prekvapivosti rozhodnutia odvolacieho súdu a v porušení jej práva na súdnu ochranu zaručenú čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože jej súd uložil poplatkovú povinnosť v prípade, kde ju nemal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) dospel k záveru, že je splnená zákonná podmienka na zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu z nasledovného dôvodu:

Dovoláním napadnutým výrokom II. rozsudku odvolacieho súdu krajský súd potvrdil uznesenie „č. k. 2C/43/2013-59 zo dňa 16.12.2014“.

Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O. s. p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O. s. p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O. s. p. (t. j., či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným).

Napokon žalobkyňa v dovolaní namietala, že jej bola ako účastníkovi konania postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. f/ O. s. p.).

Podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu (konaním, rozhodnutím), ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv.

Dovolací súd preskúmaním spisu zistil, že dovoláním bolo napadnuté uznesenie odvolacieho súdu sp. zn. 21Co 42/2015 zo dňa 30. apríla 2015, ktoré je súčasťou rozsudku odvolacieho súdu ako výrok II., ktorým krajský súd potvrdil uznesenie „č. k. 2C/43/2013-59 zo dňa 16.12.2014“. Zo záhlavia, ako aj odôvodnenia písomne vypracovaného rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že predmetom odvolacieho prieskumu bolo okrem iného aj uznesenie súdu prvého stupňa č. k. 2C/403/2013-59 zo dňa 16. decembra 2014, táto skutočnosť však zhodne so záhlavím a odôvodnením nebola premietnutá do výroku (II.) dovoláním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu sp. zn. 21Co 42/2015 zo dňa 30. apríla 2015, ktorým dovolací súd potvrdil uznesenie č. k. 2C/43/2013-59 zo dňa 16.12.2014. Tiež dovolací súd poukazuje, že písomne vypracovanému rozsudku odvolacieho súdu zo dňa 30. apríla 2015 (č. l. 85 - 88 spisu) predchádzalo jeho verejné vyhlásenie zaznamenané v zápisnici o verejnom vyhlásení rozsudku pred krajským súdom dňa 30. apríla 2015, z ktorej obsahu vyplýva totožný výrok II. rozsudku krajského súdu ako je uvedený v enunciiate písomne vyhotoveného rozsudku súdu zo dňa 30. apríla 2015. Uvedené však znamená, že dovolací súd na jednej strane deklaruje výrokom II. predmet odvolacieho prieskumu uznesenie súdu prvého stupňa „č. k. 2C/43/2013-59 zo dňa 16.12.2014“, ale na druhej strane v rozpore s týmto verejne vyhláseným, ako aj písomne vypracovaným rozhodnutím vo výroku II. uvádza v záhlaví a odôvodnení písomne vypracovaného rozsudku predmet odvolacieho

prieskumu uznesenie súdu prvého stupňa sp. zn. 2C/403/2013-59 zo dňa 16. decembra 2014. Z uvedeného je tak zjavná nesprávnosť, vnútorná rozpornosť a protirečivosť jednak postupu odvolacieho súdu, ako aj jeho dovolaním napadnutého uznesenia.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/1994).

Obsah práva na súdnu ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva, alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/1994). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto (každý) domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktorý je v rozpore so zákonom (III. ÚS 72008).

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj jeho postup nezodpovedá vyššie uvedeným štandardom pre reálne a riadne naplnenie práva účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Vyššie uvedenými procesnými pochybeniami odvolací súd konanie zaťažil vadou v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., čím dovolateľke odňal možnosť konať pred súdom.

Nepreskúmateľnosť dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu sp. zn. 21Co 42/2015 zo dňa 30. apríla 2015 ako súčasť rozsudku odvolacieho súdu vo výroku II. rozsudku odvolacieho súdu, majúca za následok jeho nepresvedčivosť a zmätočnosť je vadou konania, ktorou sa, ako už bolo uvedené, účastníkovi odníma možnosť riadne konať pred súdom. So zreteľom na uvedené dovolací súd rozhodol tak, že rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. apríla 2015 sp. zn. 21Co 41/2015, 21Co 42/2015, vo výroku II, ktorým potvrdil uznesenie č. k. 2C/43/2013-59 zo dňa 16. decembra 2014 zrušil (§ 243b ods. 1 O.s.p.) a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.